

Velké Pavlovice

Kraj: Jihomoravský

Správní obvod: Hustopeče

Nadmořská výška: 182 m n. m.

Počet obyvatel: 3 009

Adresa URL: www.velke-pavlovice.cz

Okres: Břeclav

GPS souřadnice: 48.904693N, 16.816050E

První pís. zmínka: 1252 (772 let)

PSČ: 691 06

Historie obce Velké Pavlovice

Katastr Velkých Pavlovic byl intenzivně osídlen už prvními zemědělci v neolitu a od té doby se zde různé archeologické kultury střídaly prakticky až do doby velkomoravské. Otom také svědčí archeologické nálezy z Velkých Pavlovic a okolí. Jsou zde naleziště sídlišť již z období dávno předkřesťanského. Zejména v okolí cihelny jsou zaznamenány četné nálezy ze starší doby kamenné, jako např. mamutí kosti, pazourky a diluviální kosti. V obci je známé sídliště mladší doby kamenné s moravskou malovanou keramikou a kostrové hroby se zvoncovitými poháry, sídliště únětické kultury, žárové hroby z doby římské a mnoho dalších nálezů.

Jádrem starých Pavlovic bylo položeno na severním okraji dnešního intravilánu (zastavěné části území obce) a převážná část nynější zástavby je až mladšího data a je orientována podél komunikace směřující severním směrem od Břeclavi ke Kloboukům a dále do vnitrozemí. Tato kolonizační část musela vzniknout někdy před polovinou 14. století, neboť k roku 1355 se zde připomíná kodstel, který je postaven již mimo půdorys staré předlokační vsi.

Poprvé se ves připomíná roku 1252, kdy její majitel Boček z Obřan dává část vinného desátku cisteriánskému klášteru ve Žďáře. Její majitelé se velmi často střídali jako i v ostatních vsích a městečkách tohoto kraje. Když roku 1512 daroval Vilém z Pernštejna svému zeti Jindřichovi z Lipé, jenž v té době držel pavlovický statek, také panství Hodonín, byl osud s tímto panstvím svázán až do zániku patrimoniální (svobodné pozemkové vlastnictví) správy v roce 1848. Ani spojení s hodonínským panstvím však Pavlovice neušetřilo častých změn majitelů, ke kterým docházelo buď prodejem, nebo konfiskací (zabavení) a předáním do držby jinému feudálové. Tyto změny probíhaly v podstatě po první tři čtvrtiny bouřlivého a krutého 17. století, jež významně ovlivnilo stav městečka. Před zakoupením statku Bedřichem, hrabětem z Oppersdorfu, v roce 1676 však byl statek zkonsolidován a od té doby se o Pavlovicích mluví jako o Velkých Pavlovicích. Pro svou vzdálenost od centra byl však statek spravován jako samostatný a patřilo k němu 8 vesnic z okolí. Posledním majitelem panství byla císařská rodina Habsburků od r. 1762 do 1921. V r. 1891 byly Velké Pavlovice povýšeny rozhodnutím císaře Františka Josefa I. na městečko - městys a od roku 1967 se staly městem.

S novou správní organizací habsburské monarchie v roce 1850 byly Velké Pavlovice začleněny do soudního a politického okresu Hustopeče. Když v říjnu 1938 tento okres okupací Hustopečí zanikl, připadly k soudnímu okresu Klobouky a s ním k politickému okresu Hodonín. Po osvobození Sovětskou armádou 15. dubna 1945 a po obnovení okresu Hustopeče se do tohoto okresu Pavlovice vrátily. Od roku 1960 jsou součástí okresu Břeclav.

Četné změny majitelů v 17. století byly dány nejen častými politickými zvraty, ale také silným

zničením celého statku a Pavlovic zvláště. Z doby třicetileté války patřily Pavlovice k nejhůře postiženým místům tohoto okresu. Vždyť z kvetoucí vsi patřící se svými 166 selskými grunty k největším na teritoriu nynějšího okresu Břeclav, zbylo po třicetileté válce jen torzo o 21 gruntech, tj. 12,65%. V roce 1716 dosáhl počet selských usedlostí poloviny stavu z doby před jedním stoletím a žilo zde 84 selských rodin. K bouřlivému vzestupu počtu obyvatel došlo až v první půli 18. století, a tak sčítací komisaři Marie Terezie napočítali v Pavlovicích v roce 1763 na 728 osob ze 114 selských a 72 podružským rodin. Tento významný přírůstek obyvatel lze nepochybně připsat hlavně tomu, že Pavlovice byly centrem tzv. Horního statku hodonínského panství. Od té doby se počet obyvatel Pavlovic neustále zvyšoval a při posledním sčítání lidu 1. března 2001 zde bylo zjištěno 3.104 osob.

